

הזכות לפרטיות ברשת האינטרנט

מטרות:

- ◆ העלאה למודעות שהאינטרנט מכיל מידע עצום אודותינו.
- ◆ הבנה כי בידינו האפשרות לשלוט בשיתוף מידע אישי ופרטי על עצמנו.
- ◆ ביסוס חוקים וכללים להתנהגות בטוחה ברשת

עזרים:

- ◆ סרטון ניסוי חברתי: <https://goo.gl/FzXRQC>
- ◆ סרטון "קורא המחשבות": <https://goo.gl/WwocNk>
- ◆ כרטיסי תמרורים לפי מספר המשתתפים (נספח 1)
- ◆ כרטיסי היגדים (נספח 2)
- ◆ דף "כללי בטיחות ברשת" (נספח 3)

רקע למנחה:

האינטרנט והרשתות החברתיות, תופסים חלק גדול יותר ויותר בחיינו האישיים והחברתיים. דברים רבים בחיינו שפעם היו פרטיים וידועים רק לנו, חשופים כעת לכולם והיכולת שלנו לשמור על פרטיותנו, הולכת וקטנה.

הפרטים האישיים שלנו נאספים, מנותחים ואף נמכרים על ידי בעלי אינטרסים, ואין חוקים ותקנות המגנים במידה מספקת על הפרטיות שלנו.

מהלך הפעילות:

שלב א' – סרטון פתיחה

מקרינים את סרטון הניסוי חברתי או סרטון "קורא המחשבות" ומזמינים את המשתתפים לשתף באופן חופשי את מחשבותיהם בעקבות הצפייה.

שלב ב' – היגדים ותמרורים

מחלקים למשתתפים שלושה כרטיסי תמרורים. (בנספח)

תמרור עצור - תמרור "עצור" מסמל דברים שאני משתף רק עם עצמי

תמרור חד סטרי - תמרור "נתיב חד סטרי" מסמל דברים שאני משתף רק את האנשים הקרובים אלי

תמרור 'סע' - מסמל דברים שכל אחד יכול לדעת עלי

מקריאים למשתתפים היגדים ומבקשים מהם להרים את כרטיס התמרור המתאים בעיניהם להיגד ולנמק את בחירתם.

שלב ג' - דיון

מקיימים דיון על פי הנקודות הבאות:

- ◆ אילו פרטים אנשים משתפים ברשתות החברתיות?
- ◆ למה יש לנו צורך לשתף?
- ◆ מה הרווחים שיש לנו מהשיתוף?
- ◆ מה המחירים שאנו משלמים על כך?
- ◆ האם אנחנו מודעים לעובדה שדברים שאנו מפרסמים תמיד יישארו חשופים לעיני כל?
- ◆ האם היינו רוצים שהבוס שלנו יראה מה שפרסמנו? המפקד בצבא? סבא או סבתא? הילדים שלנו בעוד עשרים שנה...?

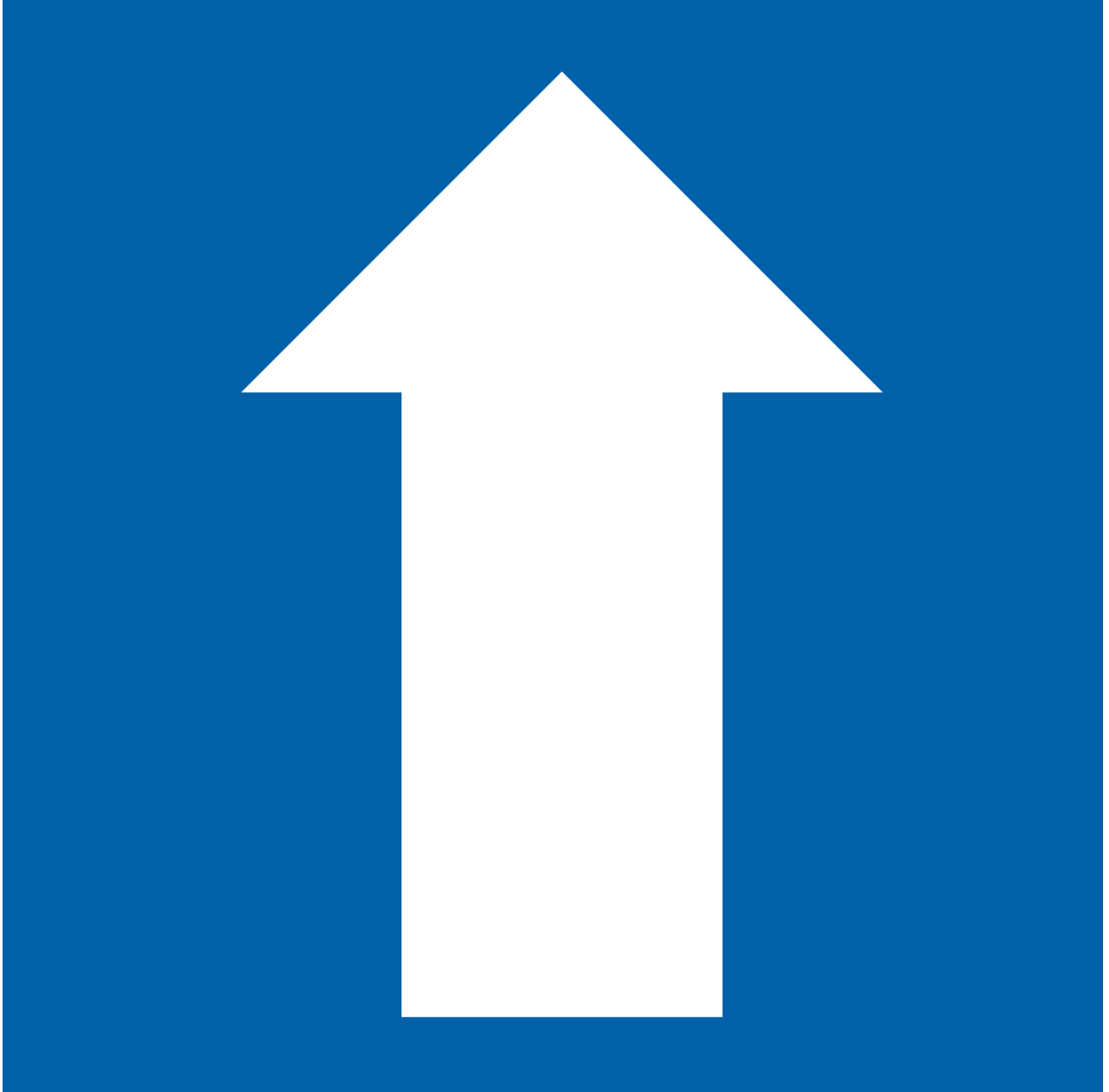
שלב ד' - סיכום

מחלקים למשתתפים את דף "כללי בטיחות ברשת" ועוברים על הכללים המופיעים בו.

נספח 1: תמרוזים

פרטיות ברשת

פרטיות ברשת

פרטיות ברשת

- ◆ חוויות שקרו לי בבית הספר
- ◆ סיפורים משעשעים מהווי הפנימייה
- ◆ דברים שקשורים למשפחה שלי
- ◆ מקצועות שאני לא אוהב ללמוד
- ◆ תחביבים וחוגים שאני משתתף בהם
- ◆ דברים שאני חושב על החברים שלי
- ◆ תמונות מהטיול השנתי
- ◆ תמונות שלי מהבריכה
- ◆ סרטון שצילמנו במסיבה עם החבר'ה
- ◆ דברים שאני מתכנן לעשות בחופשה

נספח 3: כללי בטיחות ברשת - מתוך אתר המכון הישראלי לדמוקרטיה

מאת: עו"ד רחל ארידור הרשקוביץ, ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר

1. האם בעת התקנת האפליקציה מוסברת מדיניות הפרטיות שלה?

על מנת לאסוף עלינו מידע אישי יש לקבל את הסכמתנו. הסכמה זו צריכה להתקבל רק לאחר שהוסבר לנו מהי הפגיעה הצפויה בפרטיות – כלומר, מה המידע האישי שנאסף עלינו ולשם מה.

מה עושים?

אם האפליקציה לא מבקשת את הסכמתנו לאיסוף מידע בעת ההתקנה - עדיף להימנע מהתקנתה. חפשו אפליקציה אחרת המכבדת את זכותכם לפרטיות.

2. מה המידע האישי הנאסף עלינו ולאילו מטרה?

יש אפליקציות המבקשות לאסוף מידע שאינו דרוש לביצוע מטרת האפליקציה. כך למשל, אפליקציית פנס המבקשת גישה לאנשי קשר, למיקום או לתמונות המצלמה - בלי קשר בכלל לכך שהיא בסך הכל אמצעי תאורה.

מה עושים?

לפני התקנת האפליקציה מוצג פירוט מהו המידע אותו מתכוונת האפליקציה לאסוף או מהן הרשאות הגישה המבוקשות. אם אתם רואים שהאפליקציה מבקשת לאסוף מידע אישי רב או הרשאות גישה לתכנים שכלל אינם קשורים למטרתה - עדיף להימנע מהתקנתה. חפשו אפליקציה המכבדת יותר את זכותכם לפרטיות.

3. ברירת מחדל לא בהכרח מתאימה לכולללם

לא כדאי להיות אדישים ולהשאיר את רמת ההגנה על פרטיותכם המוצעת כברירת המחדל.

מה עושים?

בדקו מהן הגדרות הפרטיות (בד"כ תחת "הגדרות" - חפשו "פרטיות") ושנו אותן כך שתיתן הגנה חזקה יותר על פרטיותכם. למשל, אפשר למנוע העברת נתוני מערכת ותוכן עמודים למטרות זיהוי כשלים טכניים למפעילת השירות.

4. שגר ושכח? אז זהו שלא...

כל פוסט, טוויט, ביקורת צרכנית או מסר אחר שאנחנו מפרסמים באינטרנט לא נשכח. ניתן לשלוח אותו שוב ושוב ולקהל רחב יותר ויותר. המסר גם עלול לצוץ כל פעם בתגובה לשאלות חפוש שונות.

למשל, פוסט צוהל בפייסבוק "נוסע לברלין לשבוע! כנס מהעבודה אבל אני הולך לעשות חיים ולשתות הרבה הרבה בירה!" מגלה הרבה מידע אישי: גנבים יכולים ללמוד שעכשיו הבית פנוי ואפשר לפרוץ ולגנוב ללא הפרעה, הבוס הנוכחי ומקומות עבודה בעתיד יכולים להסיק שהכותב מזלזל בתפקידו, וניתוח הפרופיל ההתנהגותי עשוי ללמד שמדובר באדם פזיז, בזבזן ולא אחראי. ואז... כבר יותאמו פרסומות מתאימות ואולי ניסיונות שכנוע לתמוך בהשקפה פוליטית מסויימת.

מה עושים?

חושבים לפני שמפרסמים: לא צריך לגלות הרבה מידע. וגם דואגים לשנות מראש את העדפות הפרטיות על מנת לצמצם את מספר האנשים הנחשפים למידע המפורסם.

5. להמעיט במתן פרטים אישיים שלא לצורך...

לא צריך לתת לכל אתר, אפליקציה, משחק ילדים אינטראקטיבי או בובה מדברת את הפרטים האמתיים שלכם - האי-מייל, הטלפון, שמות הילדים ובני כמה הם במסגרת הליך הרישום.

מה עושים?

מלאו רק את הפרטים הנדרשים לצורך ביצוע העסקה שבכוונתכם לבצע (בדרך כלל מדובר באילו המסמנים בכוכבית אדומה). ומה לגבי שאר הפרטים? השאירו ריק. אם חובה למלא פרטים שונים על אף שאינם דרושים לביצוע העסקה – תמציאו

6. התנתקו!

בסיום השימוש בדואר אלקטרוני או רשת חברתית רובינו נוטים רק לסגור את הדפדפן דרכו גלשנו ו... להמשיך בדרכינו. אבל, כל מי שייכנס למחשב אחריו, חבר לספסל הלימודים או הבוס בעבודה, ויבחר להיכנס לאותו ספק דואר אלקטרוני או רשת חברתית יוכל ללא כל מגבלה לגלוש הישר לחשבון ולפרופיל שלנו. לקרוא את המיילים שלנו, ואף לפרסם פוסטים או לשלוח מיילים בשמנו.

מה עושים?

בסיום הגלישה בשירות הדואר האלקטרוני או בחשבון ברשת החברתית התנתקו בצורה מסודרת. כן, זה יצריך מכם לזכור את הסיסמא אבל זו דרך מצוינת להגן על פרטיותכם.

7. סיסמא, ולא זהה לכולם

הגנו על המכשירים הדיגיטליים שלכם בסיסמא, ועדיף לא סיסמא זהה לכל המכשירים הדיגיטליים, לחשבון הדואר האלקטרוני, לחשבון הרשת החברתית ולאתר הבנק. בחרו סיסמאות רנדומליות שאינן כוללות פרטים קלים לזיהוי, כמו השם שלכם ושל בני זוגכם או ילדכם ותאריך הלידה. את הפרטים האלו הניתן לגלות לפי חשבון הפייסבוק שלכם...

8. לעדכן, לעדכן, לעדכן

פרקטיקה ידועה של מפתחי תוכנה היא לשווק אותה בשוק ובהמשך מפעם לפעם לפרסם עדכוני תוכנה. פעמים רבות עדכונים אלו באים לפתור פרצות אבטחה שנתגלו בתוכנה. מרגע פרסום העדכון דבר קיומה של פרצת האבטחה נעשה גלוי להאקרים.

מה עושים?

אפשרו עדכון אוטומטי של התוכנה או האפליקציה אם קיימת אפשרות כזו בהגדרות התוכנה בשלבי התקנתה או להתקין עדכוני תוכנה מיד עם פרסומם.

9. כסו את מצלמת הרשת

לכל מחשב נייד כיום יש מצלמה מובנית בראש המסך. בלא מאמץ גדול מידי יכול מי שמעוניין בכך לצפות בכם באמצעות המצלמה הזו.

מה עושים?

כסו את המצלמה במדבקה או פלסטר פשוט, או כמו שעושה מארק צוקרברג, כסו גם את המצלמה וגם את המיקרופון בנייר דבק אטום.